

'De duivel jaegt ons ... nu kunt gij weeten hoe de bokkereijders leven' (enige vermelding in eigen handschrift).¹

1.

We schrijven mei 2013. Ze kwamen bijeen zoals gewoonlijk in de lente van het jaar. De jaarclub Pantha Rhei. Een groep alumni die nog contact met elkaar probeerde te houden.

Buiten woei er een gure wind die het opsteken van een paraplu onmogelijk maakte. Christel zocht haar weg door de straten van Utrecht. Daar waar ze ooit was afgestudeerd in de psychologie. Het kwam haar vaag voor dat ze die studie ooit gedaan had. Nu deed ze geheel andere dingen. Ze worstelde zich naar de Dom en zag dat het al drie uur was.

'Nou moet ik opschieten', mompelde ze in zichzelf, 'anders kom ik te laat.'

De bijeenkomst van Pantha Rhei was altijd de eerste vrijdag van de maand maart in café de Bastille tegenover het Paleis van Justitie in Utrecht.

'Ik denk dat ik het niet red', zei ze tegen zichzelf, 'dan moeten ze maar op mij wachten. Ik kan er toch ook niets aan doen dat de trein vertraging had.'

Binnen was het een jolige boel Quinten stond te praten met Felix die evenals Quinten nog vrijgezel was.

‘Zeg, kèrel’, zei Felix. ‘Wat doe je zoal?’

‘Op het moment niets’, zei Quinten. ‘Ik ben bij ingenieursbureau Geosysteem begonnen maar heb het daar niet lang uitgehouden.’

‘Wat doe jij zoal? Of nee, was jij niet aan het promoveren?’

‘Ik ben nog steeds met mijn promotie bezig’, zei Felix trots. Felix had rechten gestudeerd en was daar zo trots op dat hij de KPN had gebeld om in het telefoonboek vermeld te worden als mr. Dat was Felix in een nutshell.

Plotseling kwam Christel binnen. Totaal verregent.

‘De trein had vertraging’, stamelde ze. ‘Ik kon niet eerder komen.’

‘Jij moet dan ook van het verst komen’, zei Karel vaderlijk. Karel was namelijk vader geworden en had zich helemaal in die rol ingeleefd. Christel liep verder door naar binnen en kwam oog-in-oog met Quinten.

‘Jij hier’, stamelde ze.

‘Ik dacht, ik ga maar eens kijken’, zei Quinten.

Christel was aangeslagen. Iemand drukte haar een glas koude ijsthee in de hand, maar Christel bleef gefixeerd staan kijken naar Quinten.

‘Hoe is het met je vriend?’, vroeg Quinten belangstellend.

‘Mijn vriend is thuis’, zei Christel. ‘Hij gaat helemaal op in z’n werk.’

‘Hoe is het met jouw vriendin?’, kaatste zij de bal terug.

‘Ik heb momenteel geen vriendin’, zei Quinten.

‘Mijn relaties duren meestal niet erg lang. Ik kan me niet goed aan één persoon binden.’

‘Ga vanavond met me mee naar Zuid-Limburg en we maken er een feest van’, zei Christel. ‘Of heb je wat te doen?’

‘Ik heb niets te doen’, zei Quinten, ‘en ik aanvaard je uitnodiging om eens te gaan kijken in Zuid-Limburg. Ik kom daar niet vaak’, ging hij verder.

‘Gewoon voor een weekend’, zei Christel, maar beiden wisten dat het voor langer zou zijn.

‘Laten we ons nou maar mengen met de anderen’, zei Quinten, maar elkaar niet uit het oog verliezen, dan kunnen we vanavond nog in Limburg zijn. Ze mengden zich met de anderen, maar lieten elkaar niet uit het oog. Plots was het zes uur en een ieder ging een restaurantje zoeken in de binnenstad.

‘Kom’, zei Christel tegen Quinten, ‘ik weet een leuk restaurantje. Volg me.’ Ze gingen naar Le Bibelot op de Oude Gracht om daar canard te eten.

Hij ging hardlopen en begon bij het huis met de jaartalsteen 1786, OXPXE. En verder, langs de Borgh, via de Musschenberg en Belvèr naar Genhoof: Aan de Musschenberg lag de voormalige burgemeesterswoning 'Belver'. Maar waar kwam die naam vandaan? 'Belver' is een uit donker baksteen opgetrokken, in zakelijk-expressionistische vormen ontworpen, huis, waar voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog de burgemeester J.H.J. Visschers van Spaubeek heeft gewoond (1933-1962). Daarna kende het pand wisselende eigenaars. Het huis dateert uit 1936 en is ontworpen door Lei Maes, de naam 'Belver' is afgeleid van het Spaanse 'mooi zicht'. Het moet worden uitgesproken als 'Belvèr'. Meegenomen door burgemeester Joseph, voor intimi Zef, Visschers tijdens zijn huwelijksreis in 1932 in Catalonië/Mallorca. Een andere omschrijving is: 'een plaats die een mooi uitzicht biedt'. Langs het pand loopt de overkluizing van de Hoevervloedgraaf.

3.

Een oude vakwerkboerderij aan de voormalige Holstraat, nu Hobbelrade te Spaubeek: De hoeve de Borgh stamt uit 1729. In 1793 heeft men het rechter gedeelte naar voren uitgebreid. Een

‘Een leuke tent heb je uitgezocht’, zei Quinten tegen Christel.

‘Ik ga hier altijd naartoe als ik in Utrecht moet zijn voor werk.’

‘Trouwens’, zei Quinten, ‘wat voor een werk doe je eigenlijk?’

‘Ik heb een eigen DTP-bureau’, zei Christel.

‘Dus je bent een kleine zelfstandige’, zei Quinten.

‘Ik ben een ZZP-er’, zei Christel, ‘als je dat bedoelt.’

‘Maar waar heb je dat bureau dan?’, vroeg Quinten.

‘Aan huis’, antwoordde Christel. ‘Kom we moeten gaan het is nog een lange weg naar Zuid-Limburg met de trein.’

2.

De trein kwam knarsend en piepend tot stilstand. Station Spaubeek. Nauwelijks een station te noemen.

‘Waar moeten we nu heen vroeg Quinten?’

‘Nog een kilometer lopen’, zei Christel.

Het was kwart voor twaalf. Alles leek donker en vol met bomen. Na een tijdje gewandeld te hebben kwamen ze in een dalkom alwaar lichtjes brandden.

‘Daar moeten we zijn’, zei Quinten.

prachtig stukje vakwerk, waar de scheefgetrokken zwart gecarbolineumde balken scherp afsteken tegen de met twijgen, leem en koeienpis opgevulde vakken afgezet met vuurrode geraniums in bloembakken voor de ramen. De Holstraat is een onderdeel van het buurtschap Hobbelrade. In vroegere tijden was hier het platteland niet altijd veilig. Er trokken rovende benden, plunderende soldaten en Bokkenrijders over het land. Om zich daartegen te beschermen hadden vele boerderijen in deze streken één en twee aagten. Stolpvormige ruimten die ongeveer 2 meter hoog waren en waar men kon staan en zitten en een vuur kon laten branden. Niet gemetseld maar uitgestoken in de lössbodem met een nauwe kruipgang van 60 cm breed en 70 cm hoog. Aangebracht waren twee of drie licht- en luchtgaten en een enkel luistergat. De meeste aagten zijn in de 17^e eeuw aangelegd, na deze tijd raakten ze in onbruik en vergetelheid. Er liep een geheime gang, waar niemand het bestaan van afwist van de lager gelegen hoeve de Borgh naar de hoger gelegen voormalige hoeve Schutgens. Vanuit de bietenkelder kon hij zo onder de straat door naar hoeve de Borgh lopen. Ook het voorkomen van onderaardse gangen in deze streken is algemeen. Hij ging dan via de Borgh naar de Mergelakker en weer terug.